



**FIT - TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR**

**Gudikatur: Dr. Claudio Zammit B.A. LL.D. M. Jur (Eu. Law)**

**Seduta ta' nhar it-Tnejn, 23 ta' Jannar 2017**

**Talba Nru: 232/16 CZ**

**Elmo Insurance Limited (C- 3500) kif surrogata fid-drittijiet ta' l-assikurat taghha  
Lucienne Meli u l-istess Lucienne Meli (ID 466471 (M)**

**vs.**

**Kunsill Lokali Haz-Zabbar**

**It-Tribunal,**

Ra t-talba ta' l-atturi mressqa fil-21 ta' Gunju 2016 fejn ippremettew:

Illi s-somma ta' elf, hames mija u sebgha u tmenin Euro u sitta u erbghin centezmu (€1,587.46) mitluba f'dan l-avviz tirraprezenta d-danni kollha sofferti mill-attrici Lucienne Meli, asigurat tas-

socjeta' Elmo Insurance Limitd, u li ghalihom ghamlu tajjeb, in kwantu ghall-ammont ta' elf erba' mija tnejn u sittin Euro u sitta u erbghin centezmu (€1,462.46) is-socjeta' attrici Elmo Insurance Limited, u in kwantu ghall-ammont ta' mija hamsa u ghoxrin Euro (€125) l-istess Lucienne Meli, bhala rizultat ta' incident li sehh fi Triq Wied il-Ghajn, Haz-Zabbar, fis-27 ta' Frar 2015 (Dok. A) meta waqt li l-attrici Lucienne Meli kienet qed issuq il-vettura bin-numru ta' registrazzjoni LUW 511, propjeta' taghha, saqet ghal fuq hofra li kienet mimlija bl-ilma u ghalhekk mhux vizibbli ghall-utilenti [sic: utenti] tat-triq, liema hofra kienet tinsab fl-imsemmija triq, ghal liema triq il-Kunsill konvenut huwa responsabbli ghall-manutenzjoni taghha.

Ghaldaqstant, il-konvenut Kunsill Lokali Haz-Zabbar kien unikament responsabbli ghall-imsemmi incident u ghall-konsegwenzjali danni bhala rizultat ta' negligenza, traskuragni u imperizja.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra ufficcjali tat-18 ta' Jannar 2016 u bl-imghax legali b'effett mit-18 ta' Jannar 2016 sad-data ta' l-effettiv pagament kontra l-Kunsill konvenut, li huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Illi permezz ta' risposta prezentata fid-29 ta' Lulju 2016, il-Kunsill konvenut wiegeb:

1. Illi preliminarjament, dan it-Tribunal ma ghandux il-gurisdizzjoni u l-kompetenza razione materiae sabiex jiehu konjizzjoni u jiddetermina l-kawza fl-ismijiet premissi u dana ai termini tal-paragrafu 1.2 tat-Taqsima tar-raba' skeda ta' l-Att Dwar l-Arbitragg (Kap. 387).
2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talbiet ta' l-atturi fil-konfront tal-konvenuti ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-atturi, stante li huma infondati fil-fatt u fid-dritt, peress li ma kinux responsabbli ghad-danni reklamati u peress illi mhuwiex minnu illi tali danni gew ikkawzati minhabba negligenza, traskuragni u imperizja da parti tal-konvenut kif allegat fit-talba.

3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ammont mitlub qed jigi kontestat stante illi huwa esagerat.
4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessi bil-ligi.

Bl-ispejjez kontra l-atturi.

It-Tribunal;

Ra l-atti;

Sema' t-trattazzjoni ta' l-abbli avukati difensuri tal-partijiet dwar l-ewwel eccezzjoni, u ra s-sentenzi minnhom esebiti matul it-trattazzjoni.

Ra illi t-Tribunal halla din il-kawza ghas-sentenza dwar l-ewwel eccezzjoni ghal-lum;

**Ikkunsidra:**

Illi din hija kawza fejn l-atturi qeghdin jippretendu hlas ghal hsara li sofriet vettura li kienet qed tinstaq fi Triq Wied il-Ghajj, Haz-Zabbar, liema hsara sehhet peress li din il-vettura dahlet f'hofra li kienet mimlija bl-ilma, u ma kinitx vizibbli ghas-sewwieqa.

Illi qabel xejn ghalhekk, in vista ta' l-ewwel eccezzjoni, dan it-Tribunal irid jikkonsidra jekk dawn il-fattispeci jaqghux taht il-kompetenza tieghu jew dik ta' l-Arbitragg, u dan billi jistharreg mhux il-mertu propju, izda n-natura ta' l-incident u x'kienu l-mezzi involuti fl-incident.

Illi l-parti tal-ligi rilevanti fil-Kap. 387 tal-Ligijiet ta' Malta hija s-segwent:

It-tilwimiet hawn iżjed 'l isfel imsemmija fit-Taqsima A għandhom jiġu determinati b'arbitraġġ u għandhom jittiehdu f'arbitraġġ taht ir-regoli msemmija fit-Taqsima B b'zieda ma' dawk ir-regoli li jistgħu jiġu maħruġa miċ-ċentru minn żmien għal żmien.

Taqsima A

.....

## 1.2 Tilwimiet dwar it-Traffiku ta' Vetturi bil-Mutur

Kull tilwima ċivili jew kummerċjali, li ma tkunx waħda li jkollha x'taqsam ma' talba għal danni għal ħsara fil-persuna, li tkun tilwima li toriġina minn:

(a) kollizjoni bejn vetturi, jew

(b) ħsara involontarja fil-proprietà li tinvolvi l-vetturi, jew

(ċ) talba bħal dik kontra assiguratatur awtorizzat, kumpannija assiguratrici fuq il-ħajja, underwriter approvat mill- Ministru responsabbli għat-trasport jew persuna oħra li skont l-Ordinanza dwar l-Assigurazzjoni ta' Vetturi tal-Mutur għar-Riskji ta' Terzi Persuni (Kap. 104) jew xi polza ta' assiguratrici, tista' tkun responsabbli dwarha, u

(d) li l-valur tagħha ma jkunx jeċċedi l-ħdax-il elf u sitt mija u sitta u erbghin euro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (11,646.87).

Illi jidher li huwa l-kaz illi il-parti tal-ligi li għandha tigi mistharrga għall-fini tal-kawza odjerna hija dik taht is-subinciz (b), u cioe' dik li tirrigwarda ħsara involontarja fil-propjeta' li tinvolvi l-vetturi.

Illi f'dan il-kaz l-interpretazzjoni jidher li qed tiddependi fuq x'ikun is-sors tal-ħsara. Dan qed jinghad anke in vista tas-sentenzi esebiti mill-avukati difensuri tal-partijiet infushom. Fil-kawza *Awtorita' għat-Trasport f'Malta vs. Stephen Mifsud* il-Qorti ta' l-Appell<sup>1</sup> tenniet dak li kienet qalet fil-kawza *Middlesea Insurance plc et vs. Gevimida Ltd.*, u cioe' illi:

“... mill-istess intestazzjoni tas-subparagrafu 1.2, il-kontroversja li l-legislatur jirrizerva b'mod mandatorju lill-Arbitragg huma dawk li għandhom rapport kawzali ma' incidenti tat-traffiku li jikkagunaw dannu materjali fl-istess vetturi jew fil-propjeta ta' terzi

<sup>1</sup> Sentenza tas-7 ta' Dicembru 2015.

b'effett tat-tamponament f'dik l-istess proprjeta minn vettura jew vetturi ko-involti f'dak l-istess incident stradali. Il-kaz tat-tigrif ta' hajt fuq vettura stazzjonarja minghajr dik il-konnessjoni mhix wiehed minn dawn”.

Illi dik l-istess kawza kienet titratta dwar hsara f'roundabout li saret minn vettura li habtet fiha, u l-Qorti ta' l-Appell ikkonfermat is-sentenza ta' dan it-Tribunal diversament presjedut u cioe' illi f'kaz fejn ikun hemm vettura u taghmel hsara fi proprjeta', dan ikun kompetenza ta' l-Arbitragg.

Illi min-naha l-ohra hemm dawk il-kazijiet fejn ikun hemm hsara involontarja li ssehh fuq vettura u mhux minn<sup>2</sup> vettura. Dan kien il-kaz fil-kawza *Elmo Insurance Limited vs. Kunsill Lokali Gzira*<sup>3</sup>, li kien kaz fejn waqa' sinjal tat-traffiku fuq vettura u ghamlilha l-hsara. F'kaz bhal dan, il-Qorti rriteniet illi l-legislatur ma kellux l-intenzjoni li l-procedura ta' l-arbitragg tapplika ghal kull kaz, kif ghamel fil-kaz tat-tilwim dwar id-dawl u l-ilma. Din id-decizoni kkonsolidat il-fehma li kienet diga' giet espressa fis-sentenza *Middlesea vs. Gevimida* hawn fuq gia' msemija, fis-sens illi huwa fejn hemm it-tamponament fuq proprjeta' minn vettura jew vetturi li jikkagunaw hsarat f'dik il-propjeta', li jidhol l-arbitragg u mhux bil-kontra, u cioe' fejn proprjeta' ta' terzi tiskatena hsara f'vettura jew vetturi li jkunu qed jinstaq, bhal ma huwa l-kaz odjern.

Illi jidher ghalhekk illi l-interpretazzjoni moghtija f'*Gevimida vs. Middlesea*, kif solidifikata fil-kawza *Elmo Insurance vs. Kunsill Lokali Gzira*, qed taghti importanza lis-sors tal-hsara u n-natura ta' l-incident, u dan it-Tribunal ihoss li ghandu wkoll jaghmel din id-distinzjoni, kif maghmula f'dawn is-sentenzi, bejn is-sorsi differenti tal-hsara, u cioe' jekk il-hsara tkunx gejjja mill-vettura li qed tinstaq, jew minn proprjeta' tkun xi tkun ta' terz, fuq vettura li qed tinstaq. Fit-tieni kaz, bhal ma huwa dak odjern, l-interpretazzjoni ghandha tkun fis-sens illi timmilita favur il-kompetenza tal-qrati ordinarji u mhux ta' l-arbitragg.

---

<sup>2</sup> Sottolinear tat-Tribunal.

<sup>3</sup> Sentenza tal-Qorti ta' l-Appell (Kompetenza Inferjuri) tas-27 t'Ottubru 2015.

**Talba Nru: 232/2016 CZ - 23/1/2017**

Ghaldaqstant it-Tribunal qiegħed jaqta' u jiddeciedi billi jichad l-ewwel eccezzjoni tal-kunsill konvenut.

Bl-ispejjez riservati għall-gudizzju finali.

**Avukat Dr. Claudio Zammit**

**Gudikatur**